



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Obedientia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

O B E D I E N T I A.

gis enim hæc duo prohibentur, quæm
primum, quod est quoddam spirituale.
Et scienter cōtra hoc statutum facien-
tes, peccant mortaliter: quia cū publi-
cē hæ fiant, non videntur fieri sine cō-
tempni consummari autē matrimonio-
nium his temporibus nō cit mortale
vt supra dixi, Matrimonium. §. 63, sed
tantum illa tria prohibentur. Vide su-
prā, Matrimonium. §. 64. Concor. Ca-
icta. in summa ibi.

O B E D I E N T I A.

1 O B E D I R E Deo in omnibus quæ
mandat, etiam quod videatur ef-
se contra legē naturalē, & cōformare
voluntatem propriā diuinę in his quæ
vult nō velle, in quantum nobis inno-
tescunt, est de necessitate salutis: secun-
dum Tho. secunda secundæ. q. 104. a. 4.
quamvis homo non teneatur semper
velle quod Deus vult: quia non vult
ea nos velle.

2 I N F E R I O R E S tenentur obedire
suis superioribus, secundum quod sunt
superiores: & quia circa actus interio-
res voluntatis, & intellectus directi, &
circa naturā corporis, homo nō habet
superiorem nisi Deū: ideo in his nulli
homini tenetur, quando tamen actus
interior colligatur exteriori, teneatur
obedire, vt si præcipit dici deuotē
officium, præcipitur cōsequenter atten-
tio, quæ est actus interior, & huiusmo-
di. Similiter licet homo nō possit præ-
cipere subito, qđ contrahat matrimo-
nium, vel non contrahat: tamen quā-
do aliquis promisit vivere castè, adi-
mendo sibi quod erat naturale, potest
cogi per superioris præceptum, & te-
nenetur obedire, & sic de alijs secundū
Tho. vbi suprā. Ita etiam circa come-
stionem, & matrimonium ecclesia or-
dinat, & tenetur obedire, licet non
possit prohibere hæc absolute.

3 R E L I G I O S I prælatis suis tenent
obedire in omnibus, quæ ad regulatē
conuerstationem pertinent, in his quæ
sunt in corū regula, aut ordinationi-
bus explicitē, in alijs autem licet nō
tenetur de necessitate: sed tantū de per-
fectione: in quibusdā autem neque te-
nentur, neq; debent, vt in his quæ sunt

contra Dei præcepta, vel cōtra regula
in quibus Prælatus dispensare non po-
test, ex S. Tho. secunda secundæ. sūti
quol. 1. a. 15. & quol. 10. a. 10. Etiam
secundum Archi. Floren. 3. par. iii. 16.
c. 1. §. 6. & 1.

4 S i mandat Prælatus cōtra Dei præ-
ceptum sibi reuelari cōtra occulum,
non seruato ordine fraternalē corre-
ctionis, vt suprā, Accusatio. §. 7. Inqui-
sition. §. 8. vel præger præcepū, vt dicte
mendacium, vel verbū oīo sum. c. do-
minus. 2. q. 3. non ei obedientiū est. Se-
cūdō, si præcipiat cōtra ordinationes
ecclesiæ, vt quis celebret pro heren-
ci. c. si quis Episcopus. 2. q. 3. Tertiō, si cō-
tra ordinationes sūx ecclesiæ, vel con-
tra regulam, aut constitutiones præ-
cipiat sine rationabili cauta: quia unc
non potest dispensare, nō debet subdi-
tus obediēre. Si autem est dubium, obe-
diat: arg. in ca. quod culpatur. 23. q. 1.
& iudiciū superiori relinquat. Quat-
to, licet Prælatus nē possit auferre re-
cessatio corporis, vt cibū, & vestimenta,
& huiusmodi, potest tamen deter-
minare de tempore, qualitate, & quā-
titate horum, in quibus subditus tene-
tur obediēre. Quintō, si præcipiata ad
quæ sua potestias nō se extensit, vel si
ri faciat maiores auferentes quæ sua
regula mandat, nisi hoc ei imponatur
per modum præteniū, vel puniti-
onis delicti, vt not. Vgo. in c. præfens. 23.
q. 3. non tenetur obedire. Ilandabile u-
men est vt obediāt, per. at. in c. . quid
ergo. 2. q. 3. Sextō, si præcipiat aliquid
habens speciem mali, vt scilicet te-
nere coram alijs, & huiusmodi: quia si
detur in honestum, nō tenetur obedi-
te: secundū glo. in c. non est. q. 1. 3. Se-
ptimō, si aliquid vanum præcipiat, vt
leuare festucam, vel huiusmodi, sine
alijs utilitate, nō tenetur etiam. cap.
admonere. 43. q. 2.

5 A d prælaturam tamē potest subdi-
tus cogi, & etiam quod nō habeat suf-
ficientem scientiā: secundū Pe. de Pa-
4. senten. d. 19. q. 1. & non peccat obe-
diens. Secus si sponte hoc faceret, sicut
de confessoribus à prælato exposuit.
6 Octauō, si præcipiat aliquid vbi cib
mortui



mortis periculum, ut esset, pestilenti servire, non tenetur obediens: quia in his qua ad naturam corporis pertinent, omnes sumus pares. Potest autem cogere ad ordines suscipiendos, & confessiones audiendas subditum, dum modò non ad situm legitimum impedimentum. infra, Ordo. §. 13. Hæc enim ad regularem conuersationem pertinent.

⁶ Si Papa qui superiorum non habet, mandaret aliquod iniustum contumē, vel sapiens hæresim, vel continentem peccatum, vel ex quo præsumeretur vehementer ecclesiam debere turbari, vel aliquæ mala futura, non esset ei obediendum, etiam si sub pena excommunicationis præcipere: secundum Panor. in c. inquisitioni, de sen. excom. &c. si quando de rebus. Si vero mandat seculari non sibi subiecto ratione ecclesiæ, causæ, vel personæ, circa temporalia: ut quod det bona sua alteri, cui non tenetur, non tenetur ei obediens: quia in hoc non est ei subditus: secus si circa spiritualia: secundum eundem Panor. vbi suprà, neque religiosis vitam arctiorum precipere potest: in regula, quod omnes tangit. in 6. Et si mandat, ut alicui notoriè indigne assignetur certum beneficium, in quo non potest dispensare, non est ei parentum: secus quando potest dispensare, & constat expressè de eius intentione, secundum Ioan. Andrej. in capi. adeò. de rescrip. &c. significavit, de offic. ordi.

⁷ Si Episcopus mandet alieni clero, quod res suas det alteri, sine causa tationibili, non tenetur dare, arg. in c. cum apostolus. de cœribus. si autem mandet ut libros suos acquisitos, ramen de bonis ecclesiæ accōmodet alteri clero literis idoneo, cum ipse non sit idoneus ad literas, tenetur accommodare, quia hæc est rationabilis causa, videlicet ecclesiæ utilitas, arg. in c. quia super. 7. c. 1. aliter non tenetur. c. requisiti. de testa. &c. cùm dilectius de iure patro. §. nos igitur, neque tenetur obediens, si mādet, ut renuntiet beneficio, vt alteri conferat. in d. c. quia super.

Intellige causa iusta non existente, etis secundum Ray.

⁸ EPISCOPO imponente clero quicquam pro negotijs ecclesiæ, tenetur obediens, nec valet si excusat se pro cura rei familiaris, quia bonum cōmune præfertur particulari. Nec valet, si dicat, q. sunt alij meliores, &c. quia in talibus oportet seruare talem ordinem secundum Ray.

⁹ L A I C I non tenentur obediens prelati spiritualibus, nisi in his tantum, quæ promiserunt in baptismo, quia in alijs non sunt ei superiori. Sed dominis temporalibus, qui verè sunt eorum domini, tenentur obediens in temporaliibus, prout iustitia requirit, secundum Thom. secunda secundæ. q. 104. a. viii. non autem contra iustitiam, nisi forte ad eundam magnum scandalum, vel magnum periculum. Consentit Gul. quia in huiusmodi illis non subiçuntur.

¹⁰ Si Episcopus mandat sacerdoti, ut excommunicet Titium, quem sacerdos scit esse innocentem, scit ita notoriè, quod possit probare, debet ante episcopum probare eius innocentiam: & si probauerit, non debet eum excommunicare, licet possit solum denunciare. Si vero non possit probare, & res dubia sit, tenetur obediens, secundum Tho. in quol. ut alle. Pisa. & per c. qui culpatur. 23. quæ. 1. Obedientia enim ipsum à peccato seruat, dum dubius est, vel probare non potest.

¹¹ F I L I U S tenetur obediens parentibus, quod ad dispositionem domus, & morum disciplinæ, quia in eis est subditus. Tho. q. 2. a. 9. quando autem sit mortale peccatum, supra, Inobedientia. §. 2. satis dictum est.

¹² IN OMNI OBEDIENTIA sunt intelligendæ aliquæ conditiones, ut dicit glo. in c. 2. de voto videlicet. Si adest possibilitas. c. querelam. & c. breui. de iure iurian. Secundò, q. si rationabilis causa, secundum quod not. Pa. in c. magnæ. da voto. & At. in ea. vñam. 76. d. &c. inobedientis non potest præscribere, quia semper est in mala fide. c. fin. de regul. &c. sic nobis. in gl. Quando au-

tem

OBLATIO.

tem inobedientis mortaliter peccet, su- nuauim soluunt. Secundò, ex obliga-
præ, inobedientia, vide amplè. Obedie- tione testamentaria, c. quanto de cen-
tia etiam potest esse circa ea, quæ libe- si. Tertiò, quando sacerdos indiger, &
ter volumus, si in ea propter preceptū ipsi abundant. Ad hoc est c. si Episco-
principaliter ferimur. Thom. secunda pus. de offi. ord. lib. 6. Quartò, quādo
secundæ, q. 104. ar. 2. ad. 3.

OBLATIO.

OBLATIO, id est, quod offertur à Christiano ecclesiæ de re dona- bili, iustè acquisita, ca. quia in omni- bus, de vñst. & c. ex transmisla, de de- cim. & monachus, seu alius religiosus, potest recipere oblationes, vel vt pau- peres, vel vt ministri altaris, vel vt pa- rochiani, c. oblationes, 10. q. 1. Vide S. Tho. 2. 2. q. 86. a. 2. & Pan. in c. pasto- ralis, de his quæ s. à pralat.

OBLATIONES factæ in paro- chia, seu altari, cedunt ecclesiæ paro- chiali, sive factæ imaginis, sive capellæ, sunt rectoris, & non presbyteri capellæ, se- cundum Pan. & Ant. in dicto capit. pa- floralis, etiam si imago cui sunt facta- sit depicta in muro, infra limites paro- chia, & facit glo. in l. statua. ff. de vñstu- fruct. Quod quidam limitant si intui- eu parochia. Idem si hanc celebrant in ecclesia alicuius, quia sunt similiter rectoris, nisi esset Episcopus celebrans, quia tunc communi iure sunt eius. c. super eo. de paro. nisi consuetudo ob- stet, quæ est sequenda. De collatis aut, & oblatis religiosis in ecclesijs eorumdem, non possunt prælati harum ec- chesiatur aliquid tibi vendicare. secu- dum Panor. in c. nimis iniqua. de ex- ce. præl. quia videut res illa ei collata intuitu ecclesiæ, & non nomine obla- tionis, & expressius hoc tenet in ca. 1. de sta. mon. & est text. expressus in c. ca. 1. & quoad fratres prædicatores est prohibito. Cje. 4. in privilegio, q. inci- pir, nimis iniqua. Vnde ex hoc priu- legio dicti fratres possunt facere offer- torium in suis ecclesijs in missa. Sicut concludit etiam Tabel. ver. oblatio. §. 1. in fin.

PAROCHIANI ad offerendum oblationem non possunt compelli, se- cundum Panor. in rubr. de paro. & S. Thom. 2. 2. q. 86. a. 1. Primo, quando teneantur de ratione census, quem an-

nuauim soluunt. Secundò, ex obliga- tione testamentaria, c. quanto de cen- tia etiam potest esse circa ea, quæ libe- si. Tertiò, quando sacerdos indiger, & ter volumus, si in ea propter preceptū ipsi abundant. Ad hoc est c. si Episco- principaliter ferimur. Thom. secunda pus. de offi. ord. lib. 6. Quartò, quādo hoc habet consuetudo, c. ad apostoli- cam, de simon. Et in his duobus vñ- mis casib; oblatio quæ ad quantita- tem remanet voluntaria, secundum Tho. suprà. Idem dic de primis, se- cundum eundem, ibi. a. 4.

⁴ D e qualibet re postea licet, potest fieri oblatio, nisi vergat in detrimento alterius: secundum Thom. suprà. a. 1. & hoc repræhendit Christus Matth. 15. dicens, Vos autem dicitis munu quodcunque ex me est, tibi prodem, &c. Vel propriæ scandalum. Vnde ali- quæ persona prohibent offere ob- lationes, jo. d. & intelligi debent quædo eorum crima sunt manifesta, si luniq; corrigi. Et idem dicendū est, de hæreticis, excommunicatis, & lu- datis, in d. c. quanto, de censi.

S. I coluerudo haber, quod oblatio- nes quæ sunt in dominica, sint recto- ris, & quæ sunt in festo sancti alicuius sunt sacrifitæ, & talis sanctus veniat in dominica, oblationes erunt rectoris: quia maior est dominica, quam festi illius sancti, & hoc, secundum quod concludit Bart. per l. proconsul. ff. de off. proc. sacerdos potest recipere ob- latum pro missis dicendis, quas pen- tentiæ inuenit, vt faceret celebrari, nisi sit scandalum, a quo cauere debet. Vde c. ab omni. de vi. & ho.

OBLATVS.

OBLATVS quis sit, suprà, Mon- chus. §. 1.

OBLIGATIO.

OBLIGATIO iuri, vinculum importat, quo necessario que astringit ad aliquid dandum, vel to- ciendum. Insti. de oblig. in princ. adi- vel patiendū, & sine cōsentu est nulli. ff. de pæt. libr. 1. Intellige voluntario, & cum animo obligandi, facit glo. la- c. 3. de vot.

TRIPLEX potest esse obligatio, videlicet, naturalis, quæ cōtinet na- rale vinculum cōfensus cōtractu in-

